

Konferencja Naukowa

POTRZEBY KOMPETENCYJNE W ZAKRESIE CYBERBEZPIECZEŃSTWA I ŁĄCZNOŚCI ELEKTRONICZNEJ W ŚWIELE PLANOWANYCH ZMIAN W PRZEPISACH

2 października 2020 r.

Prawo komunikacji elektronicznej jako implementacja Europejskiego kodeksu łączności elektronicznej

Dr hab. Paweł Fajgielski, prof. KUL

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) **2018/1972** z dnia 11 grudnia 2018 r.
ustanawiająca **Europejski kodeks łączności elektronicznej**
(Dz.Urz. UE L 321/36, z 17.12.2018 r.)

Zastąpiła 4 dyrektywy z roku 2002:

- 1/ Dyrektywa 2002/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej i urządzeń towarzyszących oraz wzajemnych połączeń (**dyrektywa o dostępie**) (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 7)
- 2/ Dyrektywa 2002/20/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej (**dyrektywa o zezwoleniach**) (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 21).
- 3/ Dyrektywa 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (**dyrektywa ramowa**) (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 33).
- 4/ Dyrektywa 2002/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników (**dyrektywa o usłudze powszechnej**) (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 51).

Potrzeby kompetencyjne w zakresie cyberbezpieczeństwa i łączności elektronicznej w świetle planowanych zmian w przepisach.
Konferencja naukowa, Warszawa 2 października 2020 r.

Dyrektywa 2018/1972 - nowa regulacja prawna

326 motywów w preambule, 127 artykułów, 12 załączników

178 stron w Dzienniku Urzędowym UE, 42 definicje w słowniczku (art. 2)

Cele regulacji - ustanowienie zharmonizowanych i uproszczonych ram prawnych dotyczących

- ❖ sieci łączności elektronicznej,
- ❖ usług łączności elektronicznej,
- ❖ urządzeń i usług towarzyszących,
- ❖ warunków wydawania zezwoleń na dostarczanie sieci i usług,
- ❖ wykorzystania widma radiowego i zasobów numeracyjnych,
- ❖ dostępu do sieci łączności elektronicznej i powiązanych urządzeń i ich wzajemnych połączeń,
- ❖ ochrony użytkownika końcowego,
- ❖ zadań krajowych organów regulacyjnych.

Potrzeby kompetencyjne w zakresie cyberbezpieczeństwa i łączności elektronicznej w świetle planowanych zmian w przepisach.
Konferencja naukowa, Warszawa 2 października 2020 r.

*Konwergencja sektorów telekomunikacji, mediów i technologii informacyjnych oznacza, iż **wszelkie sieci i usługi związane z łącznością elektroniczną powinny zostać objęte, w miarę możliwości, jednolitym Europejskim kodeksem łączności elektronicznej** ustanowionym w drodze jednej dyrektywy, z wyjątkiem kwestii, które można lepiej regulować bezpośrednio za pomocą stosownych przepisów przyjętych w drodze rozporządzeń. Konieczne jest oddzielenie regulacji dotyczących sieci i usług łączności elektronicznej od regulacji dotyczących treści. Niniejsza dyrektywa nie obejmuje zatem zagadnień związanych z treścią usług świadczonych za pośrednictwem sieci łączności elektronicznej przy wykorzystaniu usług łączności elektronicznej, takich jak zagadnienia treści nadawanych programów, usług finansowych lub niektórych usług społeczeństwa informacyjnego (...)* Motyw 7 preambuły

(...) aby były zgodne z zasadą neutralności technologicznej i zachowały aktualność w świetle rozwoju technologicznego (...) Motyw 14 preambuły

Jeden z **głównych celów** nowej regulacji: stymulowanie konkurencji i zwiększenie inwestycji w sieci o bardzo dużej przepustowości, tak aby obywatele i przedsiębiorstwa z UE mogły korzystać z łączności wysokiej jakości, wysokiego poziomu ochrony konsumentów oraz większego wyboru innowacyjnych usług cyfrowych.

Potrzeby kompetencyjne w zakresie cyberbezpieczeństwa i łączności elektronicznej w świetle planowanych zmian w przepisach.
Konferencja naukowa, Warszawa 2 października 2020 r.

Dyrektywa 2018/172 jako **akt prawny rezultatu**

implementacja - wdrożenie dyrektywy do prawa krajowego, zakres swobody implementacyjnej

ALE: jednolity poziom ochrony użytkowników końcowych – harmonizacja pełna

Art. 101 dyrektywy (poziom harmonizacji)

1. Państwa członkowskie nie utrzymują w swoim prawie krajowym ani do niego **nie wprowadzają przepisów** dotyczących ochrony użytkowników końcowych, odbiegających od art. 102–115, w tym bardziej lub mniej rygorystycznych przepisów w celu zapewnienia różnego poziomu ochrony, chyba że przepisy niniejszego tytułu stanowią inaczej.

2. Do dnia 21 grudnia 2021 r. państwa członkowskie mogą nadal stosować bardziej rygorystyczne krajowe przepisy dotyczące ochrony konsumentów odbiegające od przepisów określonych w art. 102–115, pod warunkiem że te przepisy obowiązywały w dniu 20 grudnia 2018 r., a wszelkie ograniczenia dla funkcjonowania rynku wewnętrznego z nich wynikające są proporcjonalne do celu, jakim jest ochrona konsumentów. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję do dnia 21 grudnia 2019 r. o wszelkich krajowych przepisach, które mają być stosowane na podstawie niniejszego ustępu.

Termin implementacji (przyjęcia i publikacji) dyrektywy **21 grudnia 2020 r.**

Informacje o **stanie implementacji dyrektywy** w państwach członkowskich:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/NIM/?uri=CELEX:32018L1972>

Potrzeby kompetencyjne w zakresie cyberbezpieczeństwa i łączności elektronicznej w świetle planowanych zmian w przepisach.
Konferencja naukowa, Warszawa 2 października 2020 r.

Projekt ustawy Prawo komunikacji elektronicznej (projekt z dnia 29 lipca 2020 r.)

Obszerny projekt

- 411 artykułów, 265 stron projektu + 164 s. uzasadnienia, 88 definicji legalnych

W uzasadnieniu wskazano na konieczność **uporządkowania, przereformowania i uproszczenia** przepisów obecnej ustawy – Prawo telekomunikacyjne.

Etap prac legislacyjnych

- obecnie na etapie opiniowania (po przeprowadzeniu konsultacji publicznych)

<https://legislacja.gov.pl/projekt/12336501>

Potrzeby kompetencyjne w zakresie cyberbezpieczeństwa i łączności elektronicznej w świetle planowanych zmian w przepisach.
Konferencja naukowa, Warszawa 2 października 2020 r.

Projekt ustawy Prawo komunikacji elektronicznej

Zakres regulacji (art. 1)

- 1) zasady wykonywania i kontroli działalności polegającej na zapewnianiu komunikacji elektronicznej, obejmującej:
 - a) świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, dostarczanie sieci telekomunikacyjnych lub świadczenie powiązanych usług, zwanej dalej „działalnością telekomunikacyjną” oraz
 - b) świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystujących numerów;
- 2) prawa i obowiązki przedsiębiorców komunikacji elektronicznej;
- 3) warunki podejmowania i wykonywania działalności polegającej na dostarczaniu sieci i powiązanych zasobów oraz świadczeniu publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, w tym sieci i usług służących rozpowszechnianiu lub rozprowadzaniu programów radiofonicznych i telewizyjnych;
- 4) zadania i obowiązki na rzecz bezpieczeństwa sieci i usług, w zakresie telekomunikacji;
- 5) zadania i obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, w zakresie komunikacji elektronicznej;
- 6) warunki gospodarowania częstotliwościami, zasobami orbitalnymi oraz zasobami numeracji;

Potrzeby kompetencyjne w zakresie cyberbezpieczeństwa i łączności elektronicznej w świetle planowanych zmian w przepisach.
Konferencja naukowa, Warszawa 2 października 2020 r.

Projekt ustawy Prawo komunikacji elektronicznej

Zakres regulacji (art. 1)

- 7) prawa i obowiązki użytkowników końcowych oraz użytkowników urządzeń radiowych;
- 8) zasady dostępu oraz warunki regulowania rynku komunikacji elektronicznej;
- 9) wymagania, jakim powinny odpowiadać urządzenia radiowe;
- 10) warunki świadczenia usługi powszechnej;
- 11) wymagania dotyczące udogodnień dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami w zakresie dostępu do publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej;
- 12) warunki przetwarzania danych, w tym danych osobowych, w ramach świadczenia publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej oraz ochrony tajemnicy komunikacji elektronicznej;
- 13) funkcjonowanie organów właściwych w sprawach komunikacji elektronicznej, ich współdziałanie z innymi organami krajowymi oraz instytucjami Unii Europejskiej w zakresie regulacji komunikacji elektronicznej.

Szerszy zakres przedmiotowy niż w dyrektywie 2018/1972

- m.in. uwzględniona również problematyka **ochrony prywatności** regulowana dyrektywą 2002/58/WE

Potrzeby kompetencyjne w zakresie cyberbezpieczeństwa i łączności elektronicznej w świetle planowanych zmian w przepisach.
Konferencja naukowa, Warszawa 2 października 2020 r.

W projekcie ustawy Prawo komunikacji elektronicznej

- wiele konstrukcji prawnych analogicznych do przepisów zawartych w prawie telekomunikacyjnym z 2004 r.,
- niektóre konstrukcje zostały zmodyfikowane
- nowe rozwiązania zaczerpnięte z dyrektywy 2018/1972

- bezpieczeństwo sieci i usług (art. 175 -175e pr. tel., art. 40 – 41 EKŁE, art. 39 – 49 projektu PKE)
- obowiązek powiadamiania o incydentach (art. 175a pr. tel., art. 40 ust. 2 EKŁE, art. 42 projektu PKE)
- obowiązek zawiadamiania o naruszeniu ochrony danych (Rozporządzenie Komisji (UE) nr 611/2013 z dnia 24 czerwca 2013 r. w sprawie środków mających zastosowanie przy powiadamianiu o przypadkach naruszenia danych osobowych, na mocy dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady o prywatności i łączności elektronicznej)
- odrębnie dla telekomunikacji (pr.telekom.) => łączności elektronicznej (PKE)
i dla pozostałych podmiotów (RODO)

Potrzeby kompetencyjne w zakresie cyberbezpieczeństwa i łączności elektronicznej w świetle planowanych zmian w przepisach.
Konferencja naukowa, Warszawa 2 października 2020 r.

Wymogi wobec osób odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa i wykonywanie zadań w tym zakresie

W zakresie ochrony danych osobowych przepisy określają bardzo ogólnie wymogi dotyczące IOD
– art. 37 ust. 5 rozporządzenia 2016/679

Inspektor ochrony danych jest wyznaczany na podstawie kwalifikacji zawodowych, a w szczególności wiedzy fachowej na temat prawa i praktyk w dziedzinie ochrony danych oraz umiejętności wypełnienia zadań IOD.

Czy wprowadzenie tego rodzaju wymogów w przepisach prawa jest potrzebne?

W przepisach wykonawczych – w projekcie rozporządzenia wymóg
zatrudniania przeszkolonych specjalistów w obszarach związanych z bezpieczeństwem

Problem łączenia funkcji IOD z zadaniami w zakresie bezpieczeństwa sieci i usług

Potrzeby kompetencyjne w zakresie cyberbezpieczeństwa i łączności elektronicznej w świetle planowanych zmian w przepisach.
Konferencja naukowa, Warszawa 2 października 2020 r.